

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 406/2018-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. septembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou JUDr. Annou Ščepkovou, advokátska kancelária, Saratovská 2/A, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 5 CoPr 6/2017 a jeho uznesením z 30. januára 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 CoPr 6/2017 a jeho uznesením z 30. januára 2018 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že Okresný súd Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 3 Cpr 4/2016-149 z 15. mája 2017 vyhovel žalobe sťažovateľky a uložil [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“) povinnosť zaplatiť sťažovateľke sumu 809,26 € s úrokmi z omeškania (výrok I), v časti konanie zastavil (výrok II) a rozhodol o náhrade trov konania (výrok III). Proti výroku II a III rozsudku sa odvolala žalovaná. Ústavnou sťažnosťou napadnutým rozsudkom krajského súdu bol rozsudok okresného súdu zrušený a vec bola tomuto súdu vrátená na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľka si je vedomá, že predmetom prieskumu v tejto veci je kasačné uznesenie odvolacieho súdu v civilnom súdnom spore. Poukazuje však na judikatúru ústavného súdu (najmä III. ÚS 46/2013), v ktorej tento podrobne vysvetlil, že v záujme poskytnutia účinnej ochrany základným právam účastníkov občianskeho súdneho konania nie je možné bezvýhradne zotrvať na názore nepripúšťajúcom ústavno-súdny prieskum rozhodnutí odvolacieho súdu, ktorými boli zrušené v odvolacom konaní rozsudky prvostupňových súdov. Prípady hodnými osobitného zreteľa (pripúšťajúcimi zásah ústavného súdu) sú najmä prípady takých rozhodnutí odvolacieho súdu, v ktorých tento porušil základné právo sťažovateľa ústavnoprosesného charakteru, a to z toho dôvodu, že v takom prípade odmietnutím preskúmania ústavnosti postupu odvolacieho súdu a napravenia jeho pochybenia tohto druhu by bol účastník vystavený v nasledujúcom konaní postupu súdu prvého stupňa, ktorý by bol viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v konaní, ktoré bolo poznačené porušením ústavnoprosesných práv jeho účastníka. Ústavný súd v tomto rozhodnutí tiež judikoval, že aj uznesenie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie vo veci samej právoplatne nekončí, musí spĺňať požiadavky plynúce zo základného práva na súdnu ochranu či práva na spravodlivé súdne konanie. Aj rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa prvostupňové rozhodnutie zrušuje a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, musí napríklad dosahovať takú kvalitu odôvodnenia, aká naň z čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj z čl. 6 ods. 1 dohovoru plynie.

4. Práve povaha námietok sťažovateľky proti uzneseniu krajského súdu a postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu, je podľa nej takého zásadného charakteru (prehodnocovanie skutkových zistení okresného súdu bez vlastného zopakovania/doplnenia

dokazovania v odvolacom konaní, nedostatočnosť odôvodnenia uznesenia krajského súdu v otázke naplnenia kasačných odvolacích dôvodov), že vecný ústavno-súdny prieskum uznesenia krajského súdu nie je možné odmietnuť iba s poukazom na aktuálnu neukončenosť konania pred všeobecnými súdmi, ale je potrebné uprednostniť efektívnu ochranu základných práv sťažovateľky procesnoprávneho charakteru. Pritom treba zdôrazniť, že z dôvodov namietaných sťažovateľkou už boli ústavným súdom zrušené kasačné rozhodnutia odvolacích súdov: vo veci sp. zn. II. ÚS 387/2010, pokiaľ ide o prehodnocovanie skutkového stavu bez vlastného dokazovania, alebo vo veci sp. zn. III. ÚS 46/2013, pokiaľ ide o nedostatočné odôvodnenie zrušenia prvostupňového rozhodnutia ako nepreskúmateľného.

5. Sťažovateľka uzatvára, že ani z ústavnoprávneho hľadiska sa nedá akceptovať (a teda nepripustiť vecný ústavnoprávny prieskum), aby bol okresný súd v aktuálnom štádiu konania viazaný napadnutým rozhodnutím, ktorým sa krajský súd snaží vmanipulovať okresný súd do prehodnoteného, neprocesným spôsobom zisteného skutkového stavu veci. Ponechanie takýchto závažných pochybení bokom by v ďalšom štádiu konania mohlo viesť k len ťažko napraviteľným alebo aj celkom nereparovateľným následkom.

6. Pokiaľ ide o konkrétne vecné dôvody ústavnej sťažnosti, sťažovateľka poukazuje na § 383 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), podľa ktorého odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie okrem prípadov, ak dokazovanie zopakuje alebo doplní. I ústavný súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval, že postup odvolacieho súdu, keď tento dospeje k odlišným skutkovým zisteniam ako súd prvého stupňa bez vykonania vlastného dokazovania v odvolacom konaní, predstavuje porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (II. ÚS 400/09, II. ÚS 387/2010, II. ÚS 506/2013).

7. Sťažovateľka ďalej poukazuje na nález sp. zn. II. ÚS 387/2010 zo 17. marca 2011, v ktorom ústavný súd dokonca vyslovil porušenie základných práv sťažovateľa zrušujúcim uznesením odvolacieho súdu, ktoré bolo vydané na základe prehodnocovania skutkového stavu zisteného súdom prvého stupňa. Ako sa v citovanom náleze uvádza, podstatou zistenia

skutkového stavu veci je úsudok – záver sudcu, resp. senátu o tom, ktoré z rozhodujúcich sporných skutočností sú pravdivé, t. j. ktoré z nich bude považovať za dokázané. Až súhrn týchto skutočností vytvára zistený skutkový stav (tiež II. ÚS 506/2013). Z § 213 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) vyplýva, že odvolací súd môže zhodnotiť dôkazné prostriedky inak, ako ich zhodnotil súd prvého stupňa, ale na to, aby ich mohol zhodnotiť inak, ich musí v odvolacom konaní opäť vykonať. Sťažovateľka ďalej uvádza, že v náleze sp. zn. II. ÚS 400/09 zo 6. mája 2010 ústavný súd navyše uviedol, že povinnosť zopakovania dokazovania odvolacím súdom v intenciách § 213 ods. 3 OSP sa plne vzťahuje tiež na listinné dôkazy nachádzajúce sa v spise a nie je možný taký výklad, podľa ktorého by sa povinnosť opakovať dokazovanie mala vzťahovať len na niektoré druhy dôkazov.

8. Sťažovateľka tvrdí, že okresný súd vykonal v jej veci dokazovanie výsluchmi strán sporu, svedkov i listinnými dôkazmi. Svoje skutkové zistenia vyvodil z konkrétnych dôkazov, ktoré v odôvodnení rozsudku aj uviedol a vyhodnotil. Krajský súd rozhodol napadnutým rozhodnutím bez nariadenia pojednávania („od stola“), bez vykonania akéhokoľvek dokazovania. Z porovnania odôvodnenia zrušeného rozsudku okresného súdu a odôvodnenia napadnutého rozhodnutia krajského súdu podľa sťažovateľky vyplýva:

„Okresný súd konštatoval, že dôkazné bremeno ohľadom preukázania tvrdenia žalovanej k otázke zabezpečenia stravovania žalovanou pre sťažovateľku v stravovacom zariadení hotel Bôrik a predovšetkým o oboznámení sťažovateľky s takouto formou stravovania bolo na žalovanej, pričom žalovaná v tejto súvislosti navrhla vykonanie dôkazu, a to oboznámenie s uzavretou zmluvou o poskytovaní stravovacích služieb medzi spoločnosťou [REDAKOVANÉ], ako dodávateľom a žalovanou ako odberateľom, ako aj vypočutie konateľa uvedenej obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ] ako svedka (bod 13 odôvodnenia rozsudku okresného súdu na strane 9). Okresný súd konštatoval, že z hľadiska formálneho javila sa zákonná požiadavka na zabezpečenie stravovania sťažovateľky zo strany žalovanej v zmysle § 152 Zákonníka práce ako naplnená, avšak jednak z výpovede samotnej žalovanej, ako aj z výpovede konateľa uvedenej obchodnej spoločnosti okresný súd zistil, že táto zmluva nikdy nebola realizovaná, nikdy na základe nej nedošlo k plneniu, t. j. k poskytnutiu stravovacích služieb či už pre objednávateľa samotného alebo jeho

zamestnancov, t. j. ani pre sťažovateľku a ani pre predchádzajúcu zamestnankyňu, keďže táto zmluva bola uzavretá viac ako 2,5 roka pred nástupom sťažovateľky do práce u žalovanej. To znamená, žiadne stravovacie služby zo strany uvedenej obchodnej spoločnosti nikdy neboli žalovanej na základe tejto zmluvy fakturované. Ďalej okresný súd v odôvodnení zrušeného rozsudku poukázal na to, že žalovaná v konaní nepredložila žiaden dôkaz, z ktorého by vyplynulo oboznámenie sťažovateľky s podmienkami zabezpečenia stravovania na základe zmluvy o poskytovaní stravovacích služieb uzavretej so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] v reštaurácii Hotel Bôrik. Pokiaľ tvrdila žalovaná, že k takejto informácii došlo ešte pred nástupom do práce, vzhľadom k popretiu tohto tvrdenia sťažovateľkou, okresný súd konštatoval, že dôkazné bremeno žalovaná ohľadom tohto svojho tvrdenia neunesla. Pokiaľ tvrdila žalovaná, že informovala o tejto skutočnosti sťažovateľku pri úvodnom obede v predmetnom stravovacom zariadení za prítomnosti konateľa tejto spoločnosti, ktorá prevádzkuje toto reštauračné zariadenie, [REDAKOVANÉ], okresný súd zistil z jeho svedeckej výpovede, že do jeho zariadenia dostavila sa žalovaná aj sťažovateľka v roku 2012, presne dátum uviesť nevedel, pričom medzi ním a žalovanou viedol sa rozhovor obchodného charakteru, žalovaná mu predstavila sťažovateľku, že by sa mala u nich stravovať, následne žalovanej vysvetlil systém, ktorý u nich platí (výber jedla, vyznačenie v písanke, na základe toho mesačná fakturácia). Svedok však podľa okresného súdu nepotvrdil tvrdenia žalovanej o oboznámení s podmienkami stravovania sťažovateľky a ani odmietavé vyjadrenie sťažovateľky k tejto otázke. Navyac okresný súd poukázal na to, že ani tento obed nebol poskytnutý na základe uzavretej zmluvy o poskytovaní stravovacích služieb. Vzhľadom na to okresný súd konštatoval, že ani ohľadom tohto svojho tvrdenia žalovaná neunesla dôkazné bremeno (bod 13 odôvodnenia rozsudku okresného súdu na strane 10)...

Krajský súd naproti tomu uviedol v odôvodnení napadnutého uznesenia, že okresný súd si podľa neho protirečí v hodnotení dôkazov (bod 10 na strane 14 odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu). Krajský súd konštatoval, že žalovaná poukazovala na skutočnosť, že má so spoločnosťou [REDAKOVANÉ] so sídlom [REDAKOVANÉ], uzatvorenú zmluvu o poskytovaní stravovacích služieb, predmetom ktorej je poskytovanie služieb stravovania, s ktorou zmluvou sťažovateľku oboznámila a dokonca pri

nástupe do zamestnania so sťažovateľkou toto stravovacie zariadenie navštívila, aby ju oboznámila s podmienkami stravovania, keď svedkom a účastníkom stretnutia bol aj jeden z konateľov tohto stravovacieho zariadenia. Žalovaná na preukázanie týchto skutočností podľa krajského súdu navrhla vypočuť ako svedka [REDAKOVANÉ] a okresný súd aj tohto svedka vypočul. Krajský súd konštatoval, že svedok [REDAKOVANÉ] potvrdil skutočnosti uvádzané žalovanou (bod 12 na strane 14 napadnutého uznesenia krajského súdu). Krajský súd ďalej dôvodil, že na č. l. 127 zápisnice z pojednávania z výsluchu sťažovateľky vyplýva, že medzi ňou a žalovanou prebehla komunikácia na tému stravovania, keď sťažovateľka túto otázku otvorila, na čo žalovaná mala reagovať tak, že buď jej zvýši mzdu alebo jej poskytne stravné lístky, no nebola si istá, či má na ne nárok, a sťažovateľka bola presvedčená, že vzhľadom na dĺžku jej pracovného času na to nárok má. Na otázku sudkyne, ako sa to uzavrelo, sťažovateľka odpovedala, že si vybrala možnosť zvýšenia mzdy, keď jej bola zvýšená mzda na sumu nejakých 580,- eur brutto. Podľa tvrdenia sťažovateľky zo strany žalovanej radikálne došlo k odmietnutiu zabezpečenia stravovania, nakoľko naň nemala nárok. Uvedené vyjadrenie sťažovateľky podľa krajského súdu zjavne poukazuje na rozporuplnosť jej výpovede (bod 13 na strane 14 napadnutého uznesenia krajského súdu). Krajský súd uzavrel, že z doteraz vykonaného dokazovania vyplynulo, že sťažovateľke možnosť stravovania v stravovacom zariadení bola poskytnutá, no sťažovateľka ju nevyužívala, pričom podľa krajského súdu okresný súd nezistoval, prečo sťažovateľka nevyužila zabezpečenú formu stravovania a prečo sa nestravovala v uvedenom stravovacom zariadení, ktorá preukázateľne zo strany žalovanej bola zabezpečená a žalobkyni ponúknutá (bod 14 na strane 15 napadnutého uznesenia krajského súdu).

Napadnuté uznesenie krajského súdu je ako celok založené na nesúhlase krajského súdu s hodnotením dôkazov zo strany okresného súdu. Krajský súd tu hodnotí výpoveď svedka [REDAKOVANÉ] (ktorý podľa krajského súdu potvrdil skutočnosti uvádzané žalovanou), hodnotí výpoveď sťažovateľky pred okresným súdom (ktorá je podľa krajského súdu rozporuplná), vyslovuje sa o tom, čo podľa neho bolo v konaní pred okresným súdom preukázané (že sťažovateľke údajne bola poskytnutá možnosť stravovania v stravovacom zariadení, no sťažovateľka ju nevyužívala), a to odlišne oproti skutkovému stavu ustálenému okresným súdom (podľa ktorého žalovaná neuniesla dôkazné bremeno ohľadom svojho

tvrdenia o zabezpečení stravovania sťažovateľke, o oboznámení sťažovateľky s podmienkami tohto stravovania a o odmietnutí tohto spôsobu stravovania zo strany sťažovateľky).

Krajský súd sa v napadnutom uznesení dopustil prehodnocovania skutkového stavu zisteného okresným súdom na základe dokazovania, ktoré vykonal okresný súd, a to bez toho, aby si krajský súd sám zadovážil rovnocenný procesný podklad pre odlišné hodnotenie dôkazov zopakovaním alebo doplnením dokazovania - a teda spôsobom zodpovedajúcim ustanoveniu § 383 v spojení s § 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Krajský súd ako súd odvolací nemôže vyvodzovať z výsluchu svedka či z výpovede sťažovateľky pred okresným súdom - ale ani z listinných dôkazov - vlastné skutkové zistenia bez toho, aby tieto dôkazy sám predpísaným procesným spôsobom vykonal na odvolacom pojednávaní (čo v prípade výpovedí znamená, samozrejme, uskutočnenie vlastného výsluchu svedkov, resp. strán sporu).

Sťažovateľka preto uzaviera, že krajský súd postupoval v priamom rozpore so znením ustanovenia § 383 Civilného sporového poriadku, a teda sa natoľko odchyľil od jeho znenia, že zásadne poprel jeho účel a význam, keď dospel k odlišným skutkovým zisteniam ako okresný súd bez vykonania vlastného dokazovania v odvolacom konaní (porovnaj už vyššie citované nálezy ústavného súdu vo veciach sp. zn. II. ÚS 400/09, II. ÚS 387/2010, II. ÚS 506/2013). V tomto smere bol teda postup krajského súdu svojvoľný a arbitrárny, a teda v rozpore s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Táto vada konania pred krajským súdom je zároveň takej intenzity - keďže krajský súd tu vnucuje súdu prvého stupňa v ďalšom konaní svoj neprocesne zistený skutkový stav veci - že ju nemožno považovať za adekvátne reparačnú v ďalšom konaní pred okresným súdom a vyžaduje zásah ústavného súdu.“

9. Sťažovateľka ďalej poukazuje na viazanosť odvolacieho súdu odvolacími dôvodmi v zmysle § 380 ods. 1 CSP a na možnosť zrušiť rozhodnutie súdu prvej inštancie len vtedy, ak je daný niektorý z taxatívne uvedených zákonných dôvodov inkorporovaných v § 389 ods. 1. Zrušenie rozhodnutia bez naplnenia zákonného dôvodu, resp. bez odôvodnenia naplnenia tohto dôvodu vykazuje podľa nej znaky svojvoľného rozhodnutia, ako to vyplýva

z nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 387/2010. Krajský súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu s poukazom na § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP, pričom rozhodnutie podľa neho nebolo vecne správne, preto ho nebolo možné potvrdiť, ale zároveň ho ani nebolo možné zmeniť pre existenciu „závažných väd“. Sťažovateľka však upozorňuje, že žalovaná v odvolaní namietala odvolacie dôvody podľa § 265 ods. 1 písm. d), f) a h) a ani formálne nenamietala odvolací dôvod podľa písm. b), teda že by jej okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, čomu zodpovedá kasačný dôvod podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, a nenamietala ani, že by okresný súd nevykonal niektorý navrhnutý dôkaz. Postup odvolacieho súdu spočívajúci v zrušení rozhodnutia z iných než odvolateľom uplatnených dôvodov zásadne porušuje § 380 ods. 1 CSP a je teda ústavne nekonformným. Navyše treba uviesť, že krajský súd nijak neodôvodnil, ako konkrétne mali byť naplnené „zrušovacie odvolacie dôvody podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) Civilného sporového poriadku, ktoré formálne aplikoval“. Podľa sťažovateľky tieto dôvody naplnené neboli. Pokiaľ ide o kasačný dôvod podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, sťažovateľka poznamenáva, že údajná protirečivosť v hodnotení dôkazov súdom prvej inštancie iste nepredstavuje taký nesprávny procesný postup súdu, ktorý by znemožňoval druhej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, a ktorý by zároveň nebolo možné napraviť v konaní pred odvolacím súdom. Podobne odvolacím súdom vyvodzované údajné nedostatky odôvodnenia rozsudku okresného súdu celkom zrejme nedosahovali intenzitu zodpovedajúcu tomuto ustanoveniu.

10. Sťažovateľka v tomto smere pripomína stanovisko občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktoré bolo zverejnené pod č. 2/2016 v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, podľa ktorého iba výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o vadu podľa § 237 ods. 1 písm. f) OSP [ktorej podľa sťažovateľky v rámci zrušovacích odvolacích dôvodov zodpovedá vada podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP]. Ako sa v závere predmetného stanoviska konštatuje, skutočnosť, že súd svoje rozhodnutie odôvodnil nedostatočne, preto bez ďalšieho neodníma

účastníkovi konania možnosť pred súdom konať. Je pritom podľa sťažovateľky celkom zrejmé, že rozhodnutie okresného súdu obsahovalo základné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, a teda „jeho odôvodnenie nevykazovalo takú nedostatnosť, ktorá by sa dala kvalifikovať ako znemožnenie uskutočňovania procesných práv strany v miere porušujúcej jej právo na spravodlivý proces.“.

11. Čo sa týka kasačného dôvodu podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP, sťažovateľka s poukazom na nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 387/2010 uvádza, že krajský súd ani náznakom neuviedol, aké navrhované dôkazy údajne okresný súd nevykonal, pričom je zrejmé, že okresný súd vykonal všetky stranami navrhované dôkazy, keď obe strany uviedli, že nemajú návrh na doplnenie dokazovania. Za tejto situácie je použitie uvedeného zrušovacieho dôvodu vylúčené.

12. S ohľadom na už uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zrušil napadnuté rozhodnutie krajského súdu, vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľke náhradu trov právneho zastúpenia.

II.

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc,

návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

15. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. I. ÚS 105/06, II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, IV. ÚS 35/02).

16. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

18. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

19. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľky, že krajský súd ako súd odvolací neprocesným spôsobom (teda bez vykonania dokazovania a nad rámec uplatnených

odvolacích dôvodov) prehodnotil skutkový stav veci, do takto zisteného skutkového stavu sa snaží vmanipulovať okresný súd, pričom ponechanie takéhoto závažného pochybenia by v ďalšom štádiu konania mohlo viesť k ťažko, resp. celkom nereparovateľným následkom. Sťažovateľka svoje tvrdenie o protiústavnosti postupu krajského súdu a nevyhnutnosti zásahu ústavného súdu podopiera odkazom na judikatúru ústavného súdu vo veciach sp. zn. III. ÚS 46/2013, II. ÚS 400/09, II. ÚS 387/2010 a sp. zn. II. ÚS 506/2013.

20. Z nálezu sp. zn. III. ÚS 46/2013 z 3. septembra 2013 vyplýva, že ústavný súd spravidla nepripúšťa prieskum zrušujúcich rozhodnutí odvolacích súdov a nezasahuje do prebiehajúceho, ešte neskončeného konania pred všeobecnými súdmi. Takýto prieskum je pripustený len veľmi výnimočne, a to v situácii, keď odvolací súd poruší zásadným spôsobom procesné práva účastníka, pričom toto porušenie by už nebolo reparovateľné v ďalšom konaní, resp. by malo za následok porušovanie základných práv účastníka v ďalšom konaní. Takáto situácia v ústavnou sťažnosťou napadnutom konaní nenastala.

21. Ústavný súd sa nestotožňuje s názorom sťažovateľky, podľa ktorej krajský súd „prehodnotil skutkový stav veci“ a „do takto zisteného skutkového stavu sa snaží vmanipulovať okresný súd“. Krajský súd v napadnutom rozhodnutí konštatoval, že skutkové zistenia okresného súdu sú v rozpore s vykonanými dôkazmi, resp. že jeho závery si protirečia, pritom v tomto smere poukázal na to, ktoré okresným súdom vykonané (avšak nezohľadnené) dôkazy o tom svedčia. Na tento účel prikázal okresnému súdu doplniť dokazovanie v konkrétne naznačenom smere (pozri ods. 15 napadnutého rozhodnutia), resp. zohľadniť aj doteraz nezohľadnené (ale vykonané) dôkazy (pozri ods. 13). Krajský súd teda v odôvodnení zrušujúceho rozhodnutia inštruoval súd prvej inštancie, ako má po zrušení veci postupovať. Z tohto hľadiska nemožno napadnutému rozhodnutiu nič vytknúť, pretože z neho jasne a zrozumiteľne vyplýva, na ktorú otázku sa má okresný súd v ďalšom konaní zamerať (cf. III. ÚS 46/2013). V kompetencii okresného súdu tak bude, aby sa v ďalšom konaní s názorom krajského súdu prezentovanom v jeho zrušujúcom rozhodnutí vysporiadal tak, že vec posúdi so zreteľom na účel civilného sporového konania, ktorým je v zmysle čl. 2 CSP poskytnutie spravodlivej a účinnej ochrany ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov. Sťažovateľka bude mať naďalej možnosť uplatniť si svoje

práva v civilnom súdnom konaní, prípadne predostrieť okresnému súdu právnu argumentáciu, ktorú uplatnila v konaní pred ústavným súdom. Všetky jej procesné práva tak ostanú zachované. Iná by bola situácia, keby krajský súd vo veci sám rozhodol na základe bez dokazovania prehodnoteného skutkového stavu. To sa však v danej veci nestalo.

22. Ústavný súd podotýka, že úvaha, či je hospodárnejšie a efektívnejšie doplniť dokazovanie v odvolacom konaní alebo vec na tento účel vrátiť súdu prvého stupňa (pričom je zároveň treba zohľadniť právo účastníka na primeranú dĺžku konania), je primárne na odvolacom súde a ústavný súd do tejto úvahy nemôže vstupovať s výnimkou prípadov, ktoré by bolo možné označiť ako excesívne (pozri napr. rozhodnutie sp. zn. II. ÚS 387/2010, na ktoré odkazuje sťažovateľka, v ktorom však hrala podstatnú úlohu skutočnosť, že konanie trvalo pri opakovaných kasáciách takmer 15 rokov). V posudzovanej veci však o takýto prípad nejde.

23. Opodstatnenou nie je ani námietka, podľa ktorej odvolací súd prekročil rozsah odvolacích dôvodov, čo sťažovateľka odvodzuje od skutočnosti, že *„žalovaná v odvolaní namietala odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) a ani formálne nenamietala odvolací dôvod podľa písm. b), teda že by jej okresný súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, čomu zodpovedá kasačný dôvod podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP.“*. Postup odvolacieho súdu *„spočívajúci v zrušení rozhodnutia z iných než odvolateľom uplatnených dôvodov“* podľa sťažovateľky *„zásadne porušuje § 380 ods. 1 CSP a je teda ústavne nekonformným.“*. Úlohou ústavného súdu nie je hodnotiť naplnenie odvolacích dôvodov ani zákonnosť postupu odvolacieho súdu. Keďže sťažovateľka v súvislosti s touto námietkou nevzniesla žiadnu relevantnú ústavnoprávnu argumentáciu, ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

24. Ústavný súd uzatvára, že v danej veci nezistil dôvody na pripustenie výnimky zo zásady nevstupovať do rozhodnutí súdov, ktorými boli zrušené rozhodnutia súdov nižšej inštancie. Na základe uvedeného tak dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a namietaným porušením

základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto jej sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2018